

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haassenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap”-ra.

Ha lapunk ez évbeni működése elég szerencsés volt, igen tisztelt előfizetőinket a további partolásra megnyerni, tisztelettel kérjük az előfizetési díjt, — mely évnegyedre 1 frt 50 kr. a „Jogász-Egylet” igen tisztelt tagjainak 1 frt — a kiadó hivatalhoz, Wittich József könyvkereskedésébe mielőbb beküldeni.

Dobolyi Sándor.

Maros-Vásárhely augusztus 30.

Nationalismus.

Mottó: ...végtelenül le vagyok kötelezve, a bölcsészet nevében Eötvösnek, hogy Karthausiában egy gondolatot kér, mely megtartsa e világot. Vajon azt a gondolatot értette-e, mely magában tehetlen, álhatlen, a mi fejünk alanyi koholmánya, és valamelyik égálj alá különösen tartozik; vagy azt, mely a dolgok lelke, hatalmas tárgylagossága; melyen mint szálon függenek az idők meggyőződése, mely örökös, szünhetlen nyilvánulásban mutatja erejét, hatékonyságát, minő a kereszténység, a polgárisodás szelleme.

Erdélyi.

Minden kornak meg van a maga iránya, törekvése. Az emberiség több ezer éves történelme arról tesz tanulságot, hogy bizonyos eszméért, nemcsak egyesek, hanem egész nemzetek rajongva küzdöttek.

Igy pl. a XI-ik században az üdvözítő sirjának a pogányok kezéből való kiszabadítása, a XV-ikben egy újabb, rövidebb indiai út felkérésése, a XVI-ikban az egyháznak üdvös és világosságot terjesztő reformálása, a XVII-ikban az emberi jogoknak mindenkire egyaránt való kiterjesztése, jelenleg a nemzetiségi eszme foglalkoztatja az embereket.

Minthogy az emberiség hasonlít egy nagy családhoz, a melynek tagjai az egyes nemzetek, csak úgy érhetni el a tökély és jóllét óhajtott stadiumát, ha minden egyes nemzet mentől több hasznos dolgot kíván az egészért véghezvinni, ha a benne lakozó erők mértéke szerint járul az emberiség egyetemes culturfejlődéséhez.

Valamint az egyes vétkezik, ha értékesíthető talentumait vagy elfecsérli vagy nem igyekszik azt a közjónak szentelni: épen úgy vétkezik azon nemzet, a mely nemzetiségét ignorálja s osztja az „Internationális”-tác azon helytelen nézetét, miszerint a nemzetiséghez való ragaszkodás nem egyéb, mint túlhaladott álláspont.

A milyen helytelen e nézet, épen úgy elvetendő ennek túlhajtott ellentéte: a nemzetiség egyedül jogosult, legfőbb álláspontnak tartása. Mert régi axioma az, miszerint a nemzetek szilárdulásuk és felvirágzásukat csak is aképp érhetik el, ha mennél nagyobb csoportozatokban egybe-

olvadnak. Pregnáns példa erre nézve azon kisebb elszórt nemzetek szoros adhaesioja, a melyből össze van rakva a német császárság.

Minden nemzet oly viszonyban áll a néphez, mint az egyes individuum a nemzethez s épen ezért csak úgy határozhatjuk meg érdemét, ha figyelemre vesszük, hogy mennyit tett az egész emberiségért.

Azon nemzet, a mely, mint az állat, csak a jelennek él, a mely separatisáltan csak önmagáért dolgozik, küzd; fáradtsága és küzdelme gyümölcsét csak önmaga akarja élvezni disharmoniát idéz elő az emberiség nagy gépezetében.

Igyekezék minden nemzet a lehető legtöbb áldozatot rakni az összes emberiség boldogításának oltárára.

A nemzetiséghez való rajongó ragaszkodás bizonyos szellemi korlátoltságra mutat, mert az a jelenkorban, midőn minden nemzet egyenjogu, a midőn az egyes szabadon fejlesztheti tehetségeit, a midőn korunk fennlohogtatott zászlóira egyenlőség, szabadság és testvériség vannak kitűzve magasztos jelszavakként: valóban dőreség. Az ó- és középkorban volt helye e ragaszkodásnak, mert egyfelől akkor még nagyon csekély volt a nemzetközi forgalom, de másfelől akkor a különböző nemzetiségek egymás ellenségeiként szerepeltek.

En azon véleményt osztom, miszerint a nemzeteknek épen úgy mint az egyeseknek meg van különböző életkoruk. Van t. i. fiatal koruk, a midőn utolérhetlen utópiák után sohajtoznak, midőn a szívnek, a sebesebb vérforgásnak nagy szerepe és befolyása van. E korban a legingerleke-nyebb, e korban annyira fellelhetne izgatni hogy nemzetársát, a melylyel egyállamban lakik, kész lenne felfalni. De jön a férfikor, a tett kora, a midőn az ész viszi a fő szerepet, a midőn a nemzetiségi surlódásnak, egy közös törzshözi ragaszkodásnak, még nyoma sincs.

A szabad Amerikában és Schweitzban több nemzet él egymás mellett példás egyetértés és békeességben, soha eszébe sem jut egyiknek is gyűlölni egyik a mászt azért, mert más nyelven mond hálát a mindenség urának.

Erős meggyőződésem, hogy a tudomány és miveltség van arra hivatva, hogy a nemzetiséghez való ragaszkodás bilincseit szétörje, hogy az u. n. nemzetiségi izgatásokat hatálytalanakká tegye, hogy a kölcsönös szeretet tisztelet és ragaszkodás mellett örüljenek egymás előmenetelén, jóllétén. Ime tehát egy fontos ok, a miért méltán kívánhatjuk a népnevelés „mehr Licht”-jét.

Nem kicsinylem én a nemzetiségi törekvéseket, ha azok a jogosság határain belül vannak. Az államnak kötelessége szabad fejlést engedni, mert jól felfogott érdeke követeli, hogy biztosítsa az alapfeltételeket, melyek szükségesek a végre, hogy a nemzetiségi érdekek megóvassanak.

A szabad fejlődés tekintetében csak olyan-
nak tekintem a nemzetet, mint az egyes egyént s ha az egyénnek vannak ősi, elidegeníthetlen jogai

és szabad cselekvési képessége oly kiterjedéssel, a mig az a más cselekvési körébe nem vág; miért hiányozna ez a nemzetnél? Csakhogy a mint az egyén köteles feláldozni szabadsága egy részét, ha rendezett államban akar élni, — épen úgy az államban élő nemzetiségek szabadsága csak is addig terjedhet, a mig nem keletkeznek oly intenciók, melyek az államot megsemmisítéssel fenyegetik.

Meg vagyok győződve, hogy az általános cultura elterjedésével egy állam előhaladása elé sem fog gátot vetni a sok-nyelvűség.

Münker Arnold.

JOGI ROVAT.

Birtokrendezési eljárás az ország erdélyi részében.

Nem szándékom az 1871. évi 53-ik t. cikk kiegészítésül behozott 1872. évi május 6. kelt birtokrendezési eljárást egészben kritika alá venni, eretöb idö kellene, mint menyivel rendelkezem; azonban nem mellözhetem, hogy mint olyan, kinek hivatásszerden a birtokrendezési ügyekkel naponta foglalkoznia kell, eddigi tapasztalataimat, a fen czimzett eljárás gyakorlati alkalmazására nézve, nyilvánosság elé ne hozzam. Talán hozzá járul szerény észrevételem, s az annak alapján felköltendő eszmecsere annak eszközléséhez, hogy ezen birtokrendezési eljárás mielőbb lényeges módosításokon fog átesni.

A f. évi május 6-án kelt birtokszabályozási eljárás épen azon kellékeket nélkülözi, melyekkel minden törvénykezési rendtartásnak, s így a birtokrendezési eljárási szabályoknak is, birnia kell, t. i. az olcsóságot, gyorsaságot és biztosságot, s akár az 1854. évi június 21-én kelt urbéri nyilt parancsot, akár Horváth Boldizsárnak 1868. évi okt. 12-én kelt urbéri utasítás 25-ik §-a szerint a kiküldött törvényszéki bíró a felmérések hitelesítésével egyidejüleg a felosztandó erdők és legelők osztályozását és becslését is eszközöltette, és pedig a volt földesur és egykori jobbágyok által egyenlő számban választott, s fel-
esketett szakértők által. Egyesség nem sikerülése esetében a szabályozási terv hivatalból elkészítettét, s e felett az érdekelt felek meghallgattatván, az ítélet azonnal meghoztathatott. Valamint az 1854. évi június 21-én kelt urb. nyilt parancs, ugy az 1868. évi okt. 12-én kelt miniszteri utasításban még uralkodott azon fontos, s az urbéri ügyek elbirálásánál sehog sem nélkülözhető elv, hogy hogy az urbéri eljárás inquisitorius eljárás; a törvényszék kiküldötte nemcsak az ügy felderítésére szükséges okmányokat szerezte meg hivatalból, de jelen volt az osztályozás- és becslésnél és személiesen szerzett tapasztalatai által az egész eljárást olyképen vezette, s a bizonyítékokat oly szorgosan gyűjtötte egybe, hogy az ítéletnek általa, mint rendezően az ügy előadója által leendő meghozatala felette könnyítettett.

Ugy látszik azonban, hogy az igazságügyminiszt. újabb kiadott utasításánál a közvetlenség és hivatalbóli eljárás elvét, ha nem is egészen, de nagyrészen elejtette vagy legalább következetesen kerestül nem vitte. Jelen van ugyan ezen eljárás szerint is a kiküldött tszéki bíró, de épen az a baj, hogy a volt földesur megterhelésével igen is hosszasan van jelen, s hogy midőn a vezetése alatti munkák teljes bejezésével már ítéletet kellene kapunk, a tulajdonképeni eljárás, t. i. maga a perlekedés csak most veszi kezdetét, s tetemes időt és sok költséget vesz igénybe. Hogy hogy mennyire költséges és hosszadalmas az 1872. évi május 6-án kelt birtokrendezési eljárás, arról különösen akkor szernzhetünk magunknak tiszta fogalmat, ha annak egyes részleteit röviden felsoroljuk,

kezdve azon időponttól, midőn a megengedhetőség kérdésében hozott ítélet jogerőre emelkedett; e szerint sorban következnek:

1. A község határának kijárása, az e körüli differenciák tisztázása, s a mérnök lehető bevezetése; első kiszállás.

2. Ha a felmérés megtörtént, annak hitelesítésére egy másik alkalmas mérnöknek bevezetése; második kiszállás.

3. Osztályozó és becselő bizottság választása, s ennek bevezetése; harmadik kiszállás.

4. Az osztályozás és becselési munkálatoknak a tszéki tag által kinevezett szakértők közbejöttéveli hitelesítése; negyedik kiszállás.

2. Az érdemleges keresetlevél beadása után az egyezség megkísérlése, csakugyan a helyszínen; ötödik kiszállás.

6. Ha az ötödik pontban említett tárgyalás alkalmával az egyezség létre nem jöhetett, feleknek a törvénykezési rts. 130. §-a értelmében ügyvédet kell fogadniuk, a pertári kezelés pedig 8 hónapot vehet igénybe.

7. Jóllehet pedig a felek által választott osztályozó és becselő bizottság, valamint az ennek munkálatait hitelesítő hivatalból kinevezett szakértők, feladatukhoz képest a kihasítandó erdő, legelő stb. illetmény nagysága tekintetében is nyilatkoznak, mindazonáltal az új birtokrendezési eljárás 53. §-a szerint más a perben hivatkozott szakértők kihallgatása is elrendelhető; hatodik kiszállás.

8. A hivatalból elkészített rendelt új kiosztási földkönyv és térrajz hitelesítése; hetedik kiszállás.

9. Birtokba vezetés; nyolcadik kiszállás.

Nem csodálkozom, ha ily hosszúra nyújtott, s tömörked pénzbe kerülő eljárás mellett a birtokrendezések ellen eddig mutatkozott ellenszenv még fokozódott, mert Erdély birtokos osztályának legnagyobb része nem lesz képes a sokszoros kiszállás és alkalmazott szakértők költségeit fedezni, s ha igen, akkor a részére megmaradt erdő- vagy legelő területet annak közönséges értékének lefizetésével vásárolja meg, más szóval megveszi drága pénzen saját tulajdonát! (Folyt. köv.)

A m. kir. igazságügyminiszter

22.666 sz. a. kiadott

KÖRRENDELETE

a királyi törvényszékekhez.

A büntető vizsgálatok teljesítése körül a legtöbb

TÁRCZA.

Vonások az ember és történetéből.

Münker Arnoldtól.

Soha nagyobb ellentétet nem látott még e föld, mint a jelen emberiséget. Százfélé, ezerféle nagy eszmék és vállalatok hajtják, kergetik egy részét előre, s míg tudományával a természeti erőket fogja haladási szekerébe s a felhőkig emelkedve — mint egykor Phoebus — az ős világosság felé vágtat: az alatt a másik rész sötét ködös agygyal tévelyeg még, félig állatként, nem tudja alkalmazni magát az egészen újra alakuló világban. Egy részről a gyermekkori hitmesekben és csodákban tévelyeg még száz, meg száz nép, — másrészt a modern civilizáció nem hisz semmit, csak a mit szeme a vegyészti tárgyalásban és a gőzmozdony erejében lát: az anyagot és erőt.

A természettudósok nagy mestereit már régtől fogva egy nagy eszme foglalkoztatja, s ez a teremtes vagy keletkezés nagy titka, mire nézve az ezerféle ágazó hagyományok — a természettudomány újabb felismerése szerint nem egyebek, mint gyermekmesék, melyek eredete az őskor homályában vész el.

E törekvéseket legújabbán Darwin világítja meg „a fajok keletkezése” című híres munkájával; melynek ép annyi pártolója, mint ellenzője akad. Én magam is ismerem számos majmoló embert, a ki semmiképp sem akarja hinni, hogy majomtól származott.

Darwin e nagy műve meglehetősen szakít a régi hitregetannal, mely azt állítja: hogy az állatfajok — s annál inkább az ember — öntudatos lény által külön teremtetett egyedektől származnak örök időtől fogva. Vogt tanár, ki Darwin legbuzgóbb magyarázója azt állítja: hogy az állatvilág csupán az anyag és erő öntudatlan összevegyüléséből származott és a fajok köztük — az ember is — idő folytán történt átváltozások által keletkeztek.

Ha már a történelem és tudomány azt bizonyítja, hogy az ember csak lassankint jutott jelen állapotára

törvényszéknél azon gyakorlat állapítatott meg: hogy az 1871. XXXI. t. cikknek csupán 16. §-a tartván szem előtt, a vizsgálatok legnagyobb részét a járásbírókára ruháztatnak, és csak kivételesen bizatnak meg azok teljesítésével a törvényszéki bírák, illetőleg jegyzők sorából az elnök által az 1871. XXXI. t. cz. 6. §-a értelmében kinevezendő vizsgálóbírák.

Az 1871. XXXI. t. cz. 16. §-a szerint a járásbírók hivatva ugyan a büntető vizsgálatok teljesítésére, a mennyiben a törvényszék azok vezetését saját vizsgálóbírára nem bizza, a törvény ezen rendelkezéséből korántsem következtethető azonban az, hogy a törvényszék tetszése szerint minden vizsgálatot, vagy azoknak legnagyobb részét a járásbírókára bízhatja saját vizsgálóbíráit pedig azok teljesítése alól felmentheti.

Sőt ellenkezőleg az 1871. XXXI. t. cz. 18-ik §-nak f) pontjában említett bünvádi ügyek a törvényszékek hatásköréhez tartozván: a 6. § rendelete tekintendő általános szabálynak, a 16. §-é ellenében csak kivételnek annyival is inkább, mivel a büntető vizsgálatok teljesítése körül az 1871. XXXIII. t. cz. 18—20. §§-ai értelmében fontos teendők illetik meg a kir. ügyészt is, kinek közreműködése legnagyobb részét lehetlenné tétetik, vagy feltehető megnehezítették, ha a bünvizsgálatok a járásbírók által teljesítettnek.

Felhívom ennél fogva a kir. törvényszékeket: hogy — a törvényszék székhelyén felmerülő bünesetek vizsgálata az 1871. XXXI. t. cz. 6. §-nak rendelkezésével fogva is a törvényszéki vizsgálóbírákat illetvén, — azok vezetésével csak kivételes esetekben bizza meg a székhelyén lévő járásbírókat, a székhelyen kívül előforduló bünvizsgálatokat pedig az 1871. XXXIII. t. cz. 22. §-nak szelleméhez képest a kir. ügyész közbenjöttének lehetővé tétele mellett, fontosabb bünesetekben szintén saját vizsgálóbírái által teljesíttesse.

Ezen eljárás követését teszi szükségessé nem csupán csak a bünvádi eljárásnak az 1871-ik XXXIII. t. cz. által az ügyészre intézménnyel történt egybekapcsolása, de azon körülmény is, hogy a járásbírók a hatáskörükhez tartozó polgári peres és peren kívüli, különösen pedig a hagyatéki ügyekkel amugy is túlhalmozva lévén, feladatuk teljesítése is legnagyobb részét reájuk ruháztatik.

Kelt Pesten, 1872. augusztus 7-én.

hogy tehát hajdan egészen primitív vad állapotban élt: akkor az a kérdés támad, hogy minő volt ezen fejlődési mód s miképpen vált ki az ember hajdan az ős időkben, az ő fajából, a honnan vette eredetét?

E kérdésre csak kitérőleg felelünk, s hogy felelünk megdönhetetlen legyen, föl kell keresnünk az alapokat.

Ha egy futó pillantást vetünk az állat- és növény világra, egy szünet nélküli küzdést, harcot fogunk tapasztalni. Látni fogjuk, hogy a küzdő az hagyja el győztesen, a mely szülőitől legjobb tulajdonokat örökölt, vagy jobban mondva, a mely legjobban tudja magát a változó viszonyokhoz alkalmazni.

Hogy e földön a természeti viszonyok változnak, elég bizonyítéka az, hogy jelenleg Grönlandban nincs oly meleg a milyen volt akkor, midőn ott a szőlő megért; hogy most nem borítják 200—300 láb magas hullámok Magyarországot, mint a mikor éltek azon tengeri halak és kagylók, melyek jelenleg megkövülve találhatunk a hegység ormán.

Az állatvilágban hány fajt találunk, mely kivesző félben van; példa reá a bölény, melyből már csak egyes példányok vannak; ott van a hod, a mely szemlátomást pusztul. A madarak közül a duðu, az alsóbb rendű állatok közt pedig számos állatnak a kiveszés szélén. Ellenben némely állatfajok dúsan tenyésznek és szaporodnak. A közönséges házi patkány ezelőtt alig pár évtizeddel egészen ismeretlen volt, a melyet most úton útfélen találhatni. Nálunk ezelőtt létezett egymás faj — az ugynevezett pocok — és most csak nem unikum ez utolsó, az első borzasztó mennyiségben lep el mindent.

Ha valamely állatban oly tulajdonság fejlődik ki, mely által az ő megélhetése nagy mértékben biztosítva van: akkor e tulajdonság ivadékról, ivadéka szál. A házi patkányban a nagy falánkság és szaporaság ivadékról ivadéka átadtván: ma már e tulajdonság annyira kifejlődött, hogy a patkány mindent felfal, tehát mindennel táplálkozik, rendkívül szaporodik — s mindez a más patkány fajok rovására történik.

A mikor az ember egészen vadállapotban élt, valami körülmény által oly ötletre jött, mely által az ő élet fenntartása biztosabb volt, mint eddig. Ez az ötlet áll-

Az ifju törökök kormány-programmja.

Most, midőn Midhad basával az ifju törökök jutottak Stambulban kormányra, nem lesz érdektelen közölnünk azon memorandumot, melyet Zia bey, a szultán ez idő szerinti magántitkára, száműzetésében 1867-ben írt, s melynek főbb pontjai a következők:

Nem ép oly szükséges-e az ottomán birodalom fenntartása az európai egyensúlyra nézve ma, mint volt tizenegy év előtt? — kérdi a bey. S e kétségbevonhatlan igazság dacára sem tagadható, hogy az 1856-ban tett erőködés és hozott áldozatok egyrészt sikertelenek voltak, és hogy Európa inkább, mint valaha azon veszély által van fenyegetve, hogy a fekete tengert és a közép-tenger egy részét Oroszországnak látja átengedve. S ha én ily komoly pillanatban szót emelek, ezt kötelességérzetből és azon magas állásokon, melyeket hazámban betöltöttem, képes voltam méltányolni a jelen helyzetet. Tapasztaltam 25 évi szolgálat eredménye, részint mint a mostani szultán magántitkára, részint mint külügyészi államtitkár, mint igazságügyér és mint az államtanács tagja. E szerint képesnek érzem magamat arra, hogy az Oroszország, sőt maga Törökország részéről is megcsalt Európának hiteles adatokat fogjak szolgáltatni azon baj okairól, mely a keletet nyomja és fenyegeti.

Főoka e bajnak az abszolút kormány, mely nem hasonlít semmiben még a legdespotikusabb monarchiához sem. Az ottomán birodalomban az abszolút hatalmat nem a souverain gyakorolja és nem az ő nagysága, sem birodalmának boldogsága a főcél: e hatalom néhány magas hivatalnok kezében fekszik, kik visszaélnak a szultán bizalmával, s kiknek sikerült a szultán és a világ közt áthágatlan korlátot emelni.

Több év óta a szultán uralkodik, de a ministerek kormányoznak, a mennyiben ez utóbbiak gyakorolják a legkorlátlanabb hatalmat. A legtehetségesebb emberek távol tartatnak, nehogy felfedezzék a valódi helyzetet. Így aztán a külhatalmak stambuli követőinek a legtehetségesebb államhivatalnokokkal van dolguk, s azon hiedelemre jönnek, hogy Törökországban nincsenek is férfiak, kik méltók lennének ily hivatalok betöltésére.

Politikai irányítással a magas porta az idő szerint ugyszólván épen nem bír; ez főképen az idegen hatalmak képviselőinek ügyességétől függ. A kinevezések gyakran a követek szeszélyeitől függenek; a főhelytartó letétetik, mert villongásba jutott egy külföldi konsullal. A magas államhivatalok az ország belsejében tudatlan, népszerűtlen és haszontalan emberekre ruháztatnak. Mindenütt vesztegetés és pazarlás uralkodik s büntetlenségről bizonyosok mindazok, kik valamelyik magas hivatalnok kegyét élvezik.

A népre súlyos adók nehezdednek; a közvetett adók tönkre teszik az önkéntes újonczozás megtizedeli a lakosságot; az ellenőrzés nélküli, semmi felelősséggel nem tartozó államszámadásügy kimeríti a birodalom segély-

hatott: vagy abban, hogy bizonyos dúsnövényzetű tájra akad, hol jól élhetett, vagy rájött valami barlangféle hajlék készítésére, vagy valami hang fejlődött ki, mely által például a vészben jelt adhattak egymásnak.

Ha e három tulajdonság mindegyike, vagy csak ezek közül egy fogamszott meg első ős apánk agyában, már az által az élet fenntartása könnyebbé lett téve és már ez által a többi vadak felett előnye volt, és így ezen kedvező eredményű ötlet nem csak hagyományozás, de a természeti törvények szerint vérbe öntött öröklés útján is átszállott a fiakra. És már ekkor meg lett indítva a gondolkodás a szunyadó ész használata. Az agy pedig szerv szerinti alkotásánál fogva elűtvén a többi állatokétól: innen van, hogy csupán csak meg kellett indítani az agyat, hogy az működje. Ha pedig már egyszer gondolkodni kezdtek az emberek: meg lett fejtve a nagygyá lehetőség kérdése.

Csak néhány jel volt az minden bizonynyal, melyet az első ember használt a vész, az öröm jelölésére, azután több jelekre lévén szüksége, meg lett alapítva a beszéd.

Jól esett az embernek barlangba bujni, s falevelek közt heverészni, tehát gondolkodott tovább, hogy ezen kényelme ne csak megmaradjon, hanem nagyobb is legyen, rájött a sátrak készítésére. Azután még nagyobb kényelemre tartván igényt, cölöpöket vert be, kis házat épített, majd csoportba gyűltek, kunyhókat egy rakásra építették, hogy egymásnak védelmére lehessenek.

Ez alapja lett a társulásnak, a monarchiának. És így tovább a tudomány, művészeteknek csirája lett a gondolkodni, elmélkedni, megindított ész. Az agyrendszer a folytonos használat által tökélesbedett, s az ember szerencsés testszervezetével, melyek közül legfőbb az, hogy a kéz hüvelyk ujját a kis ujj átellenében teheti: főlül emelkedett csakhamar minden teremtetett állaton s ura lett a földnek.

Ne higgyük azt, hogy az emberen kívül más állatok ne tudnának gondolkodni, elmélkedni. Csak nem az emberéhez hasonló észbeli ügyességre, leleményességre találunk az állatok közt, s hogy mégis ők nem fejlődtek, s soha nem is fejlődnek azon fokra, hol most az ember áll: ennek oka, mint már említém a test szervezet hiányos alkotásában van. Még a majom, mely legközelebb áll hoz-

forrásait, — szóval a közigazgatás önkényes és a legtehetősebbek egyike.

Európa ügynökei által roszul értesítve s Oroszország armánykodásai által félrevezetve, hiszi, hogy a keresztény alattvalók teljesen elnyomatnak. Ez azonban tévedés! A rosz kormányzás miatt a törökök úgy, mint a keresztények méltán panaszkodhatnak, sőt az előbbiek még inkább, minthogy emezeket védik a külföldi kormányok képviselői, míg a törökök egészen át vannak engedve a kormány önkényének; és épen ez veti el a meghasonlás megvitát, mivel egyik rész a másik sorsát úgy szemmel nézi s mind élesebben állítja őket egymással szemben úgy, hogy rövid időn komoly eshetőségek állhatnak be, épen ezt várja Oroszország, hogy beavatkozhasson s hogy megkezdje a megszárlást a török birodalom európai és zsiari tartományaiban. És mindezt a nyugoti kabinetek előre nem látó politikája fogja előidézni, ha ideje korán meg nem változtatják taktikáikat.

Oroszország régi politikájához hiven készülődik, töméntelen ügynököt tart Törökországban, felhasználja a legjelentékenyebb körülményt, igazolja Szerbiát és Görögországot, tevékeny Thessaliában, Epirusban, Chios és Samosban, a Dunafejedelemségekben és Montenegróban. És mit felel Európa Oroszországnak eme folyvást növekvő tevékenységre? Határozatlanul ingadozik az események szerint, kicsinyes féltékenykedések befolyása alatt.

E sajnálatra méltó helyzetben egyetlen gyógyír az ozman népekre, a gyökeres reform, mind a kormányban, mind az államintézetekben.

Erre pedig a jelen ministerium nem képes, mert benn nem bir bizalommal, künn nem bir tekintéllyel és hitellel s csak kisegítő eszközök által él napról napra, inkább saját, mint az állam érdekeinek előmozdítására.

Szerencsére bir az ország gyakorlati és belső férfakkal, kiket ismer a fejedelem, kik közbizalmat élveznek, és kik képesek sikerrel munkálkodni az ország új-jászületésének nagy munkáján. Ehez azonban idegen beavatkozás, vagy belforradalom, vagy pedig a szultán kedvezményezése Európa rokonszenve által támogatva volna szükséges. Ez utóbbi alternatíva a legjótékonyabb lenne s békésen megoldana egy az európai békére nézve oly fontos bonyolult kérdést, mely méltán megérdemli a világ figyelmét. „K. K.”

Helyi dolgok.

— Ma, szombaton délután 4 órakor a helyi Deák-párt az „Apolló”-teremben közgyűlést tart, melyre a hasonlevűek tisztelettel meghívotnak.

— **Katonai hírek.** Vilmos főherceg ő fensége felő 28-án a reggeli vonattal megérkezett, az nap a gyakorlaton részt vett, és este 10 órakor tovább utazott. — Honvéd főparancsnok József főherceg ő fensége

zánk, sem érhet utol; mert, hogy többet ne mondjak, gége szerkezete nem képes hangot adni.

Ime ez a tudomány jelen állása szerint az ember és történetének, illetőleg fejlődésének rövid vázlata, még csak azt említem meg, hogy a tömérdek időt, mely alatt ez történt, nem kell számításra kívül hagynunk; mert a szt. irás azon állítása, hogy e világ csak hatezer éves az újabb felismerések előtt valótlannak bizonyult, megczafolja ezt a kenti barlangban képződött cseppkő, a mely 120 ezer éves.

A königgrätzi csata után.

— BESZÉLY. —

Írta: Munker Arnold.

III.

(Folytatás.)

Másnap a gróf Kerey kastélyában eddig uralkodni szokott csendet és magányt szokatlan zaj és élénkség váltá fel. A fényesen kivilágított nagy teremben az ifjak, mily vigan tánczolnak!

Az egész társaság előtt, de különösen a kalmár előtt igen feltűnő volt az, hogy Ilona és Gyula mindig együtt vannak. A kalmár egy darab ideig csak hallgatott, de nem állhatta meg, hogy ne figyelmeztesse a grófot e két ifju különös rokonszenvére.

— Nem látja gróf, ur mi történik itt? szólott. A mi engem illet én jól látom. Az én fiam elvesztette fejét a comtesse meghódította őt. Nem tudom, mennyire vannak szívbeli ügyökkel; de ha a gróf ur nem kívánja, hogy e vonzalom nőjön s netalán gyógyíthatlanná legyen, úgy jókor intézkedjék ellene, mert nem sokára már késő talál lenni. Gróf ur én kénytelen vagyok kijelenteni, hogy az én fiam bármi csöndesnek látszik is, nem olyan ember, hogy az akadályoktól visszarettenjen.

A grófát mélyen megindíták a kalmár szavai, a melyekből újabbán meggyőződött, hogy végreménye nem alaptalan. Érzelmét azonban elrejtve színlelt közönytvel válaszolt.

— Riemer ur! ön tréfál! Nincs itt semmi veszély. Mind a kettő fiatal, nem csoda, hogy természeti hajlam-

hir szerint, sept. 6-án, az itt összpontosított honvédek felett szemlét tartandó, városunkba érkezik. — In czédy S. dandárparancsnok hivatalos ügyekben elutazván, az id. dandárparancsnoksággal Szabó János őrnagy urat ruházta, fel. — A hadgyakorlatok bevégeztek a 62. és 63-ik sörézred péntek reggeltől ma délutánig Bergenye táján bivakirozni fog s ezzel a hadgyakorlatoknak vége lesz. — A honvéd-gyakorlatokra a sz.-régeni zászlóalj holnap érkezik meg.

* **Oláh József** debreczeni jeles népzeneírója borszéki utjából hazatérve, jövő szeptember 3-dikán és 4-én a „Pestváros” című vendéglőben zeneestélyeket fog rendezni.

— A két katonai zenekar mult szerdán az Elbában megint zeneestélyt rendezett. A jó zene, gyönyörű világítás semmi kívánni valót sem hagytak hátra. Maga Vilmos főherceg is még a zeneestély kezdetén megjelent, csaknem két óra hosszat osztozott a többiek jókedvében és mulatságában.

— **Mult csütörtökön** az idő kedvezvén, a Bajor Lajos ezred zenekara zenélt a sétatér előtt, és a Nied. zenekar a takaradónál.

— **F. hó 28-án** Baruch Jeremiásért a haladó-izraeliták templomában, nagy és fényes közönség jelenlétében requiem tartatott.

Szini szemle.

— Kedd aug. 27-én „A fehér ruhás nő” regényes színmű Wilkie Collin című regénye után írta: Birch Pfeiffer Charlotte: fordította Vezéri Ödön. E színmű, mint a szinirodalom felette érdekes terméke a közönség különös figyelmébe ajánlatott. Mi nem találtuk valami különösnek, mert felvé van sentimentalis monologokkal, hatást vadászó jelenetekkel stb. Némethy Irma, mint Fairlie Laura és Friedl Anna, művészileg játszott, szerepe a leghatásosabb és legszebb volt az örülési jelenetben, a mikor méltán megérdemelt tapsokat aratott. Kovács Gyula (Percival) és Mátrai (Fosco) mesterileg alakítottak, dicsérettel említhük meg Krasznait (Walter fiatal festő) is.

— Szerda aug. 28-án a Mártonné felléptél Vicomte Létorires került színre. E vigjáték telve egy rakás a francia vigjátékokban otthonos frivolitással, hogy ne mondjam trivialitással. A mi a vendégszereplő nőt illeti, csinos alak, de játéka még sok kívánni valót hagy tenn.

nál fogva egy máshoz vonzódnak. Még szó sem lehet valami komoly viszonyról.

Az ifjak „francia négyest” tánczolnak.

— Seta! hangzik a rendező szava.

Gyula karjára fűz Ilonát s oly boldogan beszélgetek egymással. A kalmár mosolygott s ujjával fenyegető fiát, mint ha azt akarná mondani: „tudom, tudom miben töröd a fejedet.” Ez intésre Gyula elpirult, habár atyjának látszólagos beleegyezése a legédesebb reményt gerjeszté is keblében. Ilona szerencsére nem vevé észre a pajzánkodást.

A társaság reggel felé oszlott el. Riemer ur bucsúzása alkalmával a gróffal kezet szorítván, őszinte barátság hangján így szólott:

— Gróf ur, a legkelembesebb estvélyt töltöttem ön-nél. Az ember igazán boldognak érzi magát az ön kedves leánya társaságában. — Nagyon örvendek, hogy ön-nel megismerkedhetem, s reményilem bővebb ismeretség után ki fogom érdemelni egész barátságát. Addig is szívből köszönöm az őszinte és jeles fogadtatást, a melyben bennünket részesített.

Gyula és Ilona egy hosszú pillantást váltottak egymással, mely világosan tolmácsolá, mennyire szomorkodnak, hogy el kell válniuk s mennyire reménylik egyszers mind, hogy nemsokára viszont látandják egymást. Ezután Gyula atyjával kocsi-ra ült s elhajtattván mosolylyal ajkukon mind addig köszöngettek, míg csak el nem tűntek a kastély látköréből.

* * *

Pár nappal az estvély után Gyula a grófnál „visitét” tett. A gróf és bájos leánya szokott nyájassággal fogadták. Eleinte nem mert gyakori látogatásokat tenni, részint illemből, részint pedig azért, ne hogy terhére legyen a grófnak, azonban Kerey nyájas barátsága csakhamar eloszlatá ez aggodalmait is.

Egyik napon Gyula azon ruhába felöltözve tette látogatását, a melyben volt először, erre Kerey reddő arcát öröm sugárzá át, szívét pedig reményteljes várakozás dobogtatta.

Gyula kijelenté, hogy négy szemközt ohajtana beszélni a gróffal, a ki saját szobájába vezeté az ifjut

Boér Emma (Vicomte Létorires) nagyon kedves alak volt, Szentgyörgyi pompásan alakított, Mátrai jól játszott.

— Csütörtök aug. 29-én „Othello a velencei mór” Schakespeare remek tragoediáját megnézni gyűlt össze közepes számmal a közönség. Pedig mind a darab, mind annak mesteri előadása megérdemelte volna, hogy a színház zsufozásig megteljen. Kovács Gyula Othello szerepében remekelt; művészi játékaival igazán kellemes estvét szerzett; Mátrai (Jago) nagyon ügyes intrikus volt; Boér Emma (Desdemona) ügyesen játszott. Lapunk szűk ke-rete nem engedi, hogy e remek előadást terjedelmesen taglaljuk, de Kovács Gyula, Boér Emma és Mátrai oly művészi játszottak, hogy ennél művészebb előadásban még nem láttuk s nem is fogjuk látni Schakespeare e mesterművét.

Felemlítjük miszerint szeptember 1-én a kolozsvári színtársulat téli tagjai is meg fognak érkezni s így sok élvezetes estvének nézük eléje.

— Ma bérletszünetben Offenbachnak újabb „Bandidák” című operettje kerül a színtérre először. E valóban érdekes előadás méltán számíthat a közönség tömeges pártfogására.

Munker Arnold

Külföldi apróságok.

FRANCZIAORSZAG. Thiers egy közelebből a nemzetgyűlésben tartott beszédében — ugyanabban, a hol a conservatív köztársaság mellett nyilatkozott — egy első kamara létrehozását hozta javaslatba. Az elnök úgy lát-szik, azon meggyőződésben van, hogy a francia alkotmány jelenlegi határozatlan állásában továbbra meg nem maradhat, s épen ezért még számos más constitutionalis reformokon is gondolkodik. A felsőház szervezését Thiers a mostani képviselőkre bizza, de szeretné, ha az departementalis szellemben vitetnék keresztül. Mint hírlík, a kamara legközelebbi üléseiben valamennyi függőben levő kérdések felett, s még ezenkívül néhány politikai pontról is fog határozni. A „Journal des Debats” azon véleményben van, hogy legjobb lenne, az új ülészek kezdetén mind-járt, egy alelnököt választani, hogy netalán bekövetke-zhető esetekre, egy interregnum veszélyeinek elejét vegyék. Igen helyes eszme, megérdemlené, hogy a kamara tudomásul vegye, mert bizony az események véletlenére bízni semmit sem lehet.

SPANYOLORSZAG. A képviselőválasztások tökéletes csendben kezdődtek meg, mi tekintetbe véve az izgult kedélyhangulatokat, kissé csodadolog. A győzelmet, több mint bizonyos, az uralkodópárt fogja kivívni, de sőt Zorillának az a meggyőződése, hogy a képviselők két

leülteté s maga szemközt foglalván helyet, látszólag nyugodtan, de igen szeréttetteljesen mondá:

— Beszéljen barátom.

— Gróf ur szöla — határozottan Gyula, — én fontos ügyben járulok ön-höz, csak önnek végtelen jósága báto-rit e lépésre, remélem, hogy — bármi legyen is kéré-semre válasza — ön ki fogja menteni merészségemet. —

Önnek figyelmét bizonyosan nem kerülte el, hogy azon pillanattól kezdve, midőn először volt szerencsém Ilonát láthatni, ellenállhatlan vonzalommal huzodtam te-léje: ő angyalnak tűnt fel előttem s azóta mindig angyalom marad. Meglehet önnek beleegyezését kellett volna kikérnem, mielőtt megegyedém, hogy ez érzés anynyira erőt vegyen rajtam, de megelőző barátsága azt gyaníttatá velem, hogy ön úgy is belátott szívembe. Igen igen én szerettem Ilonát azon percztől kezdve, midőn először rám pillantott, hanem akkor a szerelemnek csak szikrája ser-czent fel szívemben, s e szikra már azóta oly lánggá nö-vekedett, mely meg fog élni, ha el akarnák oltani. Minek titkoljam ön előtt? Én nem tudok nélküle élni, csak-azon gondolatra is, hogy elváljak tőle bánat és horzongás fogja el lelkemet. Nekem öt naponként, óránként látnom kell, hallanom kell szavát, boldogságot kell szívnom édes tekintetéből. Nem tudom mit fog ön határozni gróf ur, de ha határozata ellenkezni fog szerelmemmel, higgye el, hogy szívem megszakad.

Gyula mély megindulással és nagyon erőlyesen mondá ez utóbbi szavakat. A gróf résztvevőleg nyújtá neki ke-zét s gyöngéden így válaszolt:

— Nyugtassa meg magát fiatal barátom. Én tudom,

hogy ön szereti Ilonát, sőt azt is tudom, hogy ő sem idegenkedik az ön szerelmétől. De szóljon mit akar tőlem?

Az ifju szemlesütve mondá.

— Hogy én mind azon barátság daczára, mit ön irányomban tanusított, mégis kételkedem beleegyezése fő-lött, annak oly oka van, mely miatt attól tartok, hogy ön nem fog engem méltónak tartani azon szerencsére, melyet esengek. Nekem nincs oly nemzetséggám, mely-nek gyökerei lenyulnak a multba, őseim nagy tetteit nem hirdetik a hazai történet könyvei, ereimben nem kering nemzeti vér. (Folyt. köv.)

harmad többséggel radicalok lesznek, mi Spanyolország jóléte érdekében, nagyon örvendetes jelenség. Don Carlos, ez örökös csendháborító, még mind nem mondott le fellegős terveiről. A madridi hivatalos közlöny újabb véres csatákról tudósít. — A „Tiempo“ tudni akarja, hogy Carlos tervét egészen megváltoztatva, a háborút új alapokon fogja folytatni. Serge fővezéreül Cathelineau tábornokot nevezte ki, és O-Castiliából ujenczokkal szaporította csapatai létszámát. A jó ur nagyon nyughatatlan ember lehet.

ANGOLORSZÁG. A belfasti zavarok tökéletesen bevégződteknek tekintendők. A rendőrségnek és katonaságnak sikerült lassanként vérontás nélkül a várost annyira hatalmába keríteni, hogy a nép részéről minden további garázdálkodás lehetetlenné vált. Egy szemtanu tudósítása szerint egész utcák el vannak pusztítva, itt, amott az egykori fényes paloták helyér hamu, az egész városban nincs egy ablak sem sem épen, mindenütt minden összetörve, összezúzva. A halottak és sebesültek számát bizonyosan még nem tudhatni, hanem az orvosok nyilatkozatai szerint aug. 21-e volt a legvéresebb nap. — A walesi herceg a napokban incognito meglátogatta Thierst Trouvilleben.

AMERIKA. A mexikói állapotok korántsem alakultak oly kedvezőn, mint előbb várni lehetett. Az új ideiglenes elnök Lerdo de Tejadának, már is van ellene Porfirio Diaz tábornok személyében és Rocha tábornok újra szándékszik háborút indítani s a forradalmi csapatokat Trevino és Quiroga alatt megtámadni. A forradalmárok a kínált amnestiát visszautasították és határozott oppositíót foglaltak el Porfirio mellett. Tampicoban Juarez halálhíre után forradalom ütött ki, s a Guerreroi insurgensek is Lerdo ellen nyilatkoztak. Különben sem a fővárosban, sem a nevezetesebb helyeken zavarok, Juarez halála következtében, nem történtek. A congressus szept. 15-én rendkívüli gyűlést fog tartani. Az új kamara mikénti összeállításáról még semmi sem bizonyos. Lerdo — ki mellett, mint — elnök jelöltek még többen is fel fognak lépni — a politikai bűnösöknek általános amnestiát adott, de ez amnestiából a Miksa uralma után elfogattak ki vannak zárva. — Az egyesült államokból írják, hogy Greeley pártja nagyon megkevesbedett és így trant újbóli megválasztása több mint bizonyos.

F. V.

V E G Y E S.

— **Küküllőmegye** alsó választókerületében Tisza Lajos közlekedési miniszter minden nemzetiségi választók tömeges és lelkesült részvéte mellett egyhangulag képviselőnek választott meg.

— **Vilmos császár** gr. Lehdorf hadsegédét küldte Ischlbe, bocsánatot kérni a királynétől, hogy ezuttal láb-fájása miatt Ischlbe nem mehetett, s egyenesen Berlinbe utazik.

— **Deák Ferencz** a legjobb egészségben érkezett fel Pestre. F. hó 27-én délelőtt Lónyai és Kerkápolyi miniszterekkel értekezett.

— **Bandi pap** a színészet gyönyörűségeit csakhamar megunta, ismét az egyházi pályára tér vissza. Ezuttal azonban református papnak áll be, miután hiyei Kunágotán már előbb elhagyták a katolikus vallást. Közélebb tér át Budán a református vallásra s aztán Debreczenben indul, hol vallása téteteleivel és új lelkesítő tisztevel fog bővebben megismerkedni. A lelkeszséget csak október hóban kezdi meg, addig még Budán föllép egy-két népszínmű szerepben. Különös pályafutkározás!

— **Chicago** hamvaiból feltámadt. Az ezelőtt tized-fél hónappal a tűz által elpusztult város csakis amerikaiak által véghezvihető gyorsasággal épül, még pedig tartósságra és szépségre való nézt jobban és szebben, mint a régi volt. A „Chicago Times“ szerint leégett 13,300 ház helyén, mely 74,500 lakót fosztott meg lakától: anynyi épült már fel, hogy 70,000 ember el van helyezkedve, s remélik, hogy október 9-én, mint évfordulati napján a nagyszerű pusztulásnak, az új Chicago készen tesz.

— **Tisza Kálmán** aligha résztvesz a jövő országgyűlés első gyűlésében, mivel néhány nap előtt tornászás közben elesvén lábszárai térdben erősen megsérültek miuek folytán azóta az ágyat kell őriznie.

— **A művész-világot** bizonyára érdekelni fogja egy földmivelőnek május hóban Aspra körül felfedezése. Ez a birtokán levő romokat bolygatván egy művészi márvány lépcsőre bukkan, melyet szétrombolt, s midőn tovább áskált egy övig meztelen, azon alul talpig redős öltönybe takart női szobrot talált, mely műértők szemléje szerint nem más, mint a híres arles-i Venus. A legfinomabb görög márványból készült, s a párisi múzeumban e czim alatt őrzött szoborral utolsó vonásig megegyez, s alaposan következik, hogy az eanek a másolata. A felirat 133 évet K. u. tüntet elő.

— **Iturbide Angel**, a volt mexikói császár egyik fia meghalt, ugyanaz nap, melyen az elnök Juarez.

— **Bazaine** tbk. kihallgatása még folyvást tart s körülbelül a jövő hó közepe felé szakad vége úgy, hogy a nyilvános tárgyalások csak november hó első felében vehetik kezdetüket. Több metzi előkelő polgár, kik kihallgatást kértek Bazaine ügyében, egy terjedelmes emlékiratot nyújtottak át a vizsgálatot vezető tñknak, mely számos figyelemre méltó új adatot tartalmaz. A kihallgatás, melynek az emlékiratban javaslatok is vannak, aznap kezdődött, melyen a vizsgálatot vezető tñknek, mely számos figyelemre méltó új adatot tartalmaz. A kihallgatás, melynek az emlékiratban javaslatok is vannak, aznap kezdődött, melyen a vizsgálatot vezető tñknek, mely számos figyelemre méltó új adatot tartalmaz.

voltak szükségesek. A Bazaine fölött itélő hadi tanács tagjainak névsora csak a vizsgálat végleges befejezése után fog a tábornokkal közölni s ugyanekkor nyilvánosság elé bocsáttatni.

— **Bécsben** vasárnap nagy minisztertanács tartott, melyben a trónbeszéd megállapított; egy Szerbiáról s a keleti viszonyokról nyilatkozand.

Hibaigazítás.

Dr. Soós Kálmánnak „A köteles főeskü“ című cikk sorozatába számos értelemzavaró hiba csuszván be, a lényegesebb hibákat az alábbiakban igazítjuk ki: A „Sz. H.“ 64-ik számában a kérdéses cikk előlrol számítandó 6-ik sorában meggyőző helyett megegyező; a 2-ik hasáb első kikezdésétől számítandó 5-ik sorban e szavak után „valamit tenni“ közbe szurandó: bizonyítani; ellenfelének; 5 sorral alább felmentését helyett felmentetést; továbbá ugyan e lap 2-ik kikezdésének utolsó előtti sorába készsleges helyett kétséges; a 3-ik kikezdés 1-ső sorában egyezhető helyett egyeztethető olvasandó.

A „Sz. H.“ 65. számában a 2-dik kikezdés 6-dik sorában jogügyleti helyett jogügyletek olvasandó; a 4-ik kikezdés 2-ik sorában e szó mellől után kimaradt e szó: vonná; a következő sorban, melyekben mellől pedig jelenleg; az 5-ik kikezdés 3-ik sorában pedig kelléke után az hogy; végül a 7-ik kikezdés, 17-ik sorában el mellől e néhány szó hagyatván ki: az egyszerű koczkavetést, sorshuzást, hiszen; mindezen kihagyások utánjavítandók.

A 66-ik számban egyéb csekélyebb hibák mellett e pár lényeges fordul elő u. m.: A kérdéses cikksorozat 2-ik kikezdése 17-ik sorából e szó után igényelt kimaradt az alábbi egész sor: „papság maga ugyan lehetőleg tartozkodott az esküvéstől.“ A harmadik hasáb 11-dik sorában kereszt helyett kereset olvasandó.

A 67-ik számban végül a 2-ik kikezdés 3-ik sorában törvénykezésben után helylyel-közzel olvasandó. A 3-ik kikezdés 6-ik sorában közönséges után jognézet iktatandó; a 6-ik kikezdés 6. és 7. soraiban e szavak „lát-

tuk az esküt ajánlottak“ így olvasandók: mint láttuk az esküt ajánló panaszlottak. A 266-ik lap 4-ik kikezdése 4-ik sorában, vallásra helyett vallásu; 5-ik kikezdés 5-ik sorában perrendtartás helyett perrendtartást is. Ugyan e lap 2-ik hasábjá 9-ik sorában fél után esküje s 2 sorral alább számossal helyett számos olvasandó.

A helyettes szerkesztő üzenete.

A gyergyói Deák-párti bizottmány nyilatkozata ké-sőre érkezvén csak a jövő számban jöhet.

Bécsi tőzsdei árkelet

(aug. 28.)

5 ^o / _o metallique	66.25
5% nemz. államkölesön	71.30
1860. államkötvény	104.30
Bankrészvény	877.—
Hitelrészvény	243.30
London	109.60
Ezüst	108. 1/4
Arany	5.25 1/4
Napoleon arany	8.74
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	81.—
„ „ „ temesi	81.25
„ „ „ erdélyi	79.25
„ „ „ horvát-szlavon	83.75

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK

(6) 1—6
Kitűnő gyógyerejéről világszerte
hires

Morison pirulák

kisebb skatula 1. 2. szám 2 frt,
nagyobb 1. 2. szám 4 frtért kap-
hatók

Wittich József,

kereskedésében Maros-Vásárhelytt.

(7) 1—7

Alólírtt a nagyérdemű közönséggel tudatni kívánom, hogy méltóságos báró Apór Károly ur tófalvi szőlőjében termett kitűnő minőségű rizlingi bora eladásával engem bizván meg, az különböző nagyságú üvegekben, fűszerkereskedésben folytonosan kapható.

Maros-Vásárhelytt, 1872. augusztus 30-án.

Bucher Miksa.

VICTORIA biztosító társaság Kolozsvártt

(alapítva 1865-ben)

melynek biztosítéki alapja az 1871-ki zárlat szerint törzs- és tartalék tőkében s évi bevételekben

ö t m i l l i ó t

halad, köztudomására hozza, hogy az idei

takarmány és gabona biztosítási üzlet

megnyilván, ezen osztályban vágó minden biztosítási ajánlatok elfogadtatnak.

Biztosíthatók pedig tűz ellen mindennemű takarmányfélék és gabonák, szabadban vagy fedél alatt, boglyákban asztagokban vagy magtárban. Elcséplés után a biztosítás a magra és tovább foly, ha az iránt jelentés tétetett.

Az épület biztosítási osztálynál kiváló figyelembe ajánltatnak a „Victoria„ által életbe léptetett

„társas-, árva vagy- és egyházi biztosítás“

mire nézt külön, rendkívül kedvezményes, díjszabások vannak megállapítva.

Házi berendezések, mint: bútór, fehér-, ág- ruha nemű stb. különös kedvezményben részesülnek a biztosításnál.

Ezekon kívül is biztosítás nyújtatik mindennemű lak- és gazdasági épületekre: gyárookra, mal-mokra, vasúti építkezésekre, kereskedelmi raktárookra, boltokban levő czikkekre, nyers és feldolgozott anyagokra stb. tűzvillámcsapás-, rombolás- robbanás és kihurezolkodás veszélye ellen.

Egyszersmind felhivatik a t. közönség **életbiztosítási** ajánlatait is a „Victoriánál tenni meg, mely minden irányu módozataiban a legnagyobb előnyöket nyújtja.

Bővebb felvilágosítással, átnézeti könyvekkel, a díjak iránti tájékozással szolgálnak a társasági felügyelők s vidéki ügynökségek.

a „Victoria“ biztosító társaság vezérügynöksége Kolozsvártt:

Wagner.

Szász.

Szóllósi Sámuel, „Victoria“ főügynöke.